

plante kan karakteriseres som en plantenyhed. Dette organ foreslås oprettet som et særligt navn, plantenyhedsnævnet, der skal undersøge, om en plante er ny og resultat af et forædlingsarbejde, kort sagt om der er tale om en plantenyhed. Findes dette at være tilfældet, registreres planten som plantenyhed.

For så vidt angår den bestående afprøvningsordning bemærkes, at denne hviler på et frivilligt grundlag, nemlig aftaler mellem plantens „ejer“ og vedkommende afprøvningsorgan. Der findes altså ikke særlige lovbestemmelser herom. Afprøvning foretages for så vidt angår landbrugets og en del af havebrugets og gartneriets kulturplanter (nytteplanter) af statens forsøgsvirksomhed i plantekultur og af fællesudvalget for prøvedyrkning af køkkenurter. Også af landbo- og husmandsforeningerne gennemføres en omfattende afprøvningsvirksomhed, der navnlig omfatter nyheder af kornsorterne. Det vil formentlig være nødvendigt på visse punkter at ændre afprøvningsreglerne m. m., og dels af denne grund dels for at tilpasse afprøvningssystemet til nyhedsundersøgelserne er det i § 2, stk. 2, foreslået, at landbrugsministeren giver regler for afprøvning og ærerkendelse.

Efter flere års forberedelse, hvori også Danmark har deltaget, blev der den 2. december 1961 i Paris af repræsentanter for Den tyske forbundsrepublik, Belgien, Frankrig, Italien og Nederlandene underskrevet en international konvention om beskyttelse af plantenyheder. Ifølge konventionen forpligter de deltagende lande sig til at gennemføre en beskyttelseslovgivning efter nærmere fastsatte retningslinjer og til gensidigt at give borgere fra de andre lande beskyttelse. Ikraftsættelsen af det internationale arrangement skal ske gradvis for de enkelte plantearter på den måde, at når et land ratificerer konventionen, skal ordningen sættes i kraft for mindst 5 plantearter, hvilket antal derefter succesivt skal forhøjes i løbet af 8 år til i alt 13.

Nærværende forslag er udformet sådan, at Danmark på grundlag heraf vil kunne tilslutte sig konventionen.

Til de enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvilket omfang (i henseende til plantegrupper) en kommende lovgivning bør have, er der overensstemmelse med lovgivningen i flere lande, bl. a. i USA, foreslået at beskyttelse af plantenyheder kun bør gives for kulturplanter, således at tilfældige fund af planter på udyrkede områder (f. eks. urskove, ørkener,

arktiske egne) ikke beskyttes. Forslaget er i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder.

Beskyttelsen foreslås principielt givet for plantenyheder, der er resultat af en her i landet sket forædling, men med henblik på at kunne deltage i internationalt samarbejde er der i § 3 foreslået særlige regler om udenlandske plantenyheder.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke plantegrupper (indenfor kulturplanterne) der bør kunne beskyttes, er forslaget udformet således, at der kan gives beskyttelse for nyheder indenfor alle de vigtigste grupper af kulturplanter, herunder kornarterne, andre græsser, andre foderplanter, industriplanter og grønsagsplanter, kartofler, frugttræer og grundstammer hertil samt frugtbuske og endelig prydblplanter samt skovplanter (træer).

Det har ikke været muligt i en kort definition klart og utvetydig at angive, hvilke planter der fra lovens begyndelse skulle kunne beskyttes. Den eneste måde, hvorpå en sådan utvetydig angivelse kan ske, er ved opstilling af en liste over samtlige de plantearter, som skal kunne beskyttes, d. v. s. med angivelse af planternes danske og latinske navne. En sådan artsliste kan vanskeligt blive fuldkommen og kan eventuelt ret hurtigt blive forældet, og det foreslås derfor henskuet til landbrugsministerens afgørelse, hvilke grupper loven skal omfatte, så meget mere som det anses for nødvendigt at gå gradvis frem ved ikraftsættelse af ordninger for de forskellige grupper. På den anden side bør det være sådan, at henførelse af en gruppe af kulturplanter ikke kan kaldes tilbage, idet ikke blot de, der har opnået en beskyttelse, men også de, der udfører et forædlingsarbejde med henblik på at få beskyttelse, vil have indrettet sig efter den omstændighed, at planten kan beskyttes.

Under hensyn hertil findes det hensigtsmæssigt, at landbrugsministeren bemyndiges til efter forhandling med de interesserede erhvervsorganisationer at træffe bestemmelse om henførelse under lovens område, således at det ved loven fastslås, at når en gruppe af kulturplanter en gang er henført hertil, kan de ikke påny administrativt undtages fra den. Det er forudsat, at ret store plantegrupper ad gangen inddrages under loven, og at der normalt foreligger tilslutning fra de interesserede erhvervsorganisationer, forinden en plantegruppe henføres under loven. Det skal dog understreges, at det — såfremt Danmark tiltræder internationale arrangementer, for eksempel Pariserkonventionen af 2. december 1961 — kan være nødvendigt til opfyldelse af sådanne internationale forpligtelser, at lovens bestemmelser bringes i anvendelse på